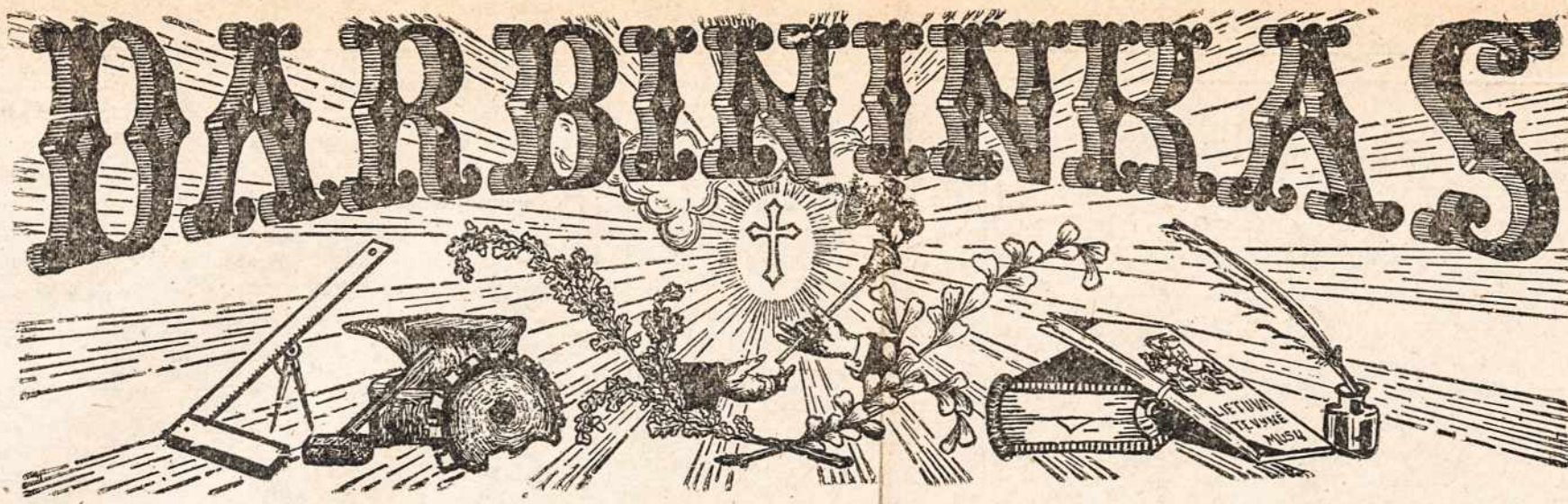

"Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 8, 1917, authorized on July 12, 1918."

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPŲ DARBININKŲ SAĞOS.

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir subatomis
Metams \$3.00
Bostone ir apylinkėse met. \$4.00
Užrubežy metams \$4.25
"DARBININKAS,"
242-244 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

KAINA 3 CENTAL.

VOL. IV, No. 136 (616).

UTA RNINKAS, LAPKRIČIO 25 D., 1919.

Greit nebus vokiečių Lietuvoj ir Kurše.

LATVIAI PLIEKIA VOKIEČIUS.

Nesvietiški vokiečių žiaurumai.

Boston Herald lapkričio 24 d. paduoda platų aprašymą savo specialio korespondento Walter Duranty apie mūšius tarp vokiečių ir latvių ir apie vokiečių velniškus žiaurumus. Trumpai atpasakojant Duranty aprašymą buvo taip:

Prisiartinant prie Mintaujos lapkričio 21 d., rašo Duranty, man aiškiai prisiminė karės frontas Francijoje. Padangė žėrėjo nuo degančių faronų, kurias padegėnė bėgančios neprietelius. Prieš pat akis ugnies stulpas laizė padange. Tai liepsnos degančios Mintaujos pilies.

Neprietelius buvo pasiryžęs Mintaują apeisti be mūšio. Lapkričio 20 d. 11 val. vak. vokiečių vadas išleido įsakymą, kad vokiečių kareiviai turi apeisti miestą 3 val. iš rytų. Vieni išpyškėjo traukiniais, kiti pasileido pėsti plenu į šiaulius.

Vokiečiai pasitraukdami seną papročį savo pasitraukimo pažymėjo žvėriškumais. Mintaujoj nepaliko nei vienos krautuvės neišlaužę ir neišvogę geresniuosius daiktus. Ne kartą ir visa tai latviai su kantrumu pernešė tą. Bet latvių kareivių susirėmimai su vokiečiais ėjo su pragarišku žiaurumu. Nei viena pusė nesirūpino imti nelaisvių, o kirtosi iki paskutinių spėkų išsišėmimo. Latviai priimdavo pasidavimą tik rusų, kuriuos tuoj gabeno į šiaurę, į Judenito armiją.

Vokiečių kariuomenė susideda iš tokių, kurie buvo priversti pažadais žengti ir jiems buvo kalama, jog kariaus prieš bolševikus. Ir dabar, kuomet latviai supliekė vokiečius ir rusus prie Rygos, žygiavo Mintaujon, tai buvo sakta, jog bolševikai ateina. Tokiu būdu norėta pakelti vokiečių karinį ūpą.

Vietose kur vokiečiai perėjo visur palikta pėdsakai plėšimui, vogimui, žudymui, kankinimui, moterų išgėdinimui, gėrybių naikinimo. Sodžiuje Gudrasie papildyta tokios baisenybės, kurios tegali susilyginti su baisiaisiais žvėriškumais, vokiečių papildytais Belgijoje.

Latviai visur pavyzdinčiai elgiasi. Jų kariuomenę dislocuoja ir tvarka gera. Nežiūrint kad mato velniškus vokiečių darbus savo šalyje, susivaldo ir neužpuldinėja vokiečių, neprigulindė prie kariuomenės. Latviai užsipelno kredito, kad patys išriša klausimą, kaip iškrauti vokiečius iš Pabaltiko. Alijantai neįstengė priversti jų pasitraukti. Teisybė Rygą atlaikyti prigėlėjo Anglijos kariūnai laivai, bet tolimesni žygiai atliekami vienu latvių.

Vokiečiai pasitraukdami iš Mintaujos nesuspėjo išsivežti visų armuotų. Paliko jų kelis desėtkus.

Vokiečių valdžia nuolatai stygavo, jog ne jos kaltė, kad tie vokiečiai susimetė Pabaltike ir be spėkos negalinti jų atvadyti. Bet dabar yra prirodymų, jog Berlio valdžia rėmė tuos razbaininkus ir alga jiems ėjo iš Vokietijos izdo. Latviai turi dokumentą rodanti, jog bent iki spalio 15 d. Berlio valdžia mokėjo vokiečių kareiviams algas.

Mūšiai dabar Pabaltikoj eina, siaučiant viesuloms. Sniego pridribo daug. Šalta.

Mintaujoj vokiečiai pasitraukdami ne vien istorišką, puikią pilį padegė, bet taipgi istorišką puikų knygyną, kur buvo visokių dailės brangenybių.

Mintaujos apielinkėje vokiečių raiteliai apiplėšė Klenthof sodžius ir padegė. Kuomet bėdini sodiečiai bėgo gesinti, tai vokiečiai į juos šaudė. Mintaujoj vokiečiai sudaužė visus gaisrininkų įrankius ir aparatus, kad nebūtų galima gaisrų gesinti.

Semels sodžiuje buvo daug javų, šieno ir kitokių gerybių, kurių vokiečiai negalėjo paimti. Tai viską padegė.

Wilkaudoj sodietis Juris Bullits protestavo prieš vogimą. Tai vokiečiai sušaudė jo pačią ir vaikus, o jį patį žvėriškai užkankino. Sudaužė sodiečio galvą ir smegenis išdrapstė į visas puses.

Lapkričio 22 d. vokiečiai traukėsi visais frontais. Vakarė jie buvo už 20 kilometrų į pietų vakarus nuo Mintaujos. Latviai juos vejasi.

Autorius straipsnį baigia šiais žodžiais:

"Iš Lietuvos ateina geros naujienos. Sulyg aštrių paliepių gen. Niessel, vokiečių vadas ir jo štabas susidedas iš 65 asmenų apeleido Kauną ir pasileido linkui savo rubežiaus. Varant dalykus su tokiu smarkumu kokiū dabar varoma, tai ilgai netruks, kada nei vieno vokiečio neliks nei Kurše nei Lietuvoj."

TAURAGĖ LIETUVIŲ RANKOSE.

Berlin, lapkr. 23. — Alijantų komisija išvažiavo į Tauragę (svarbus muitinis miestas, 70 mylių nuo Kauno). Yra patvirtinančių žinių, kad lietuvių kariuomenė užėmė tą miestą.

Gen. von Eberhardt, kurs pakeitė pulk. Bermondą vadovavime vokiečiams Pabaltikoj, dabar yra šiauliuose. Geležinė Divizija grįžta, bet kur ji yra, tai nežinia.

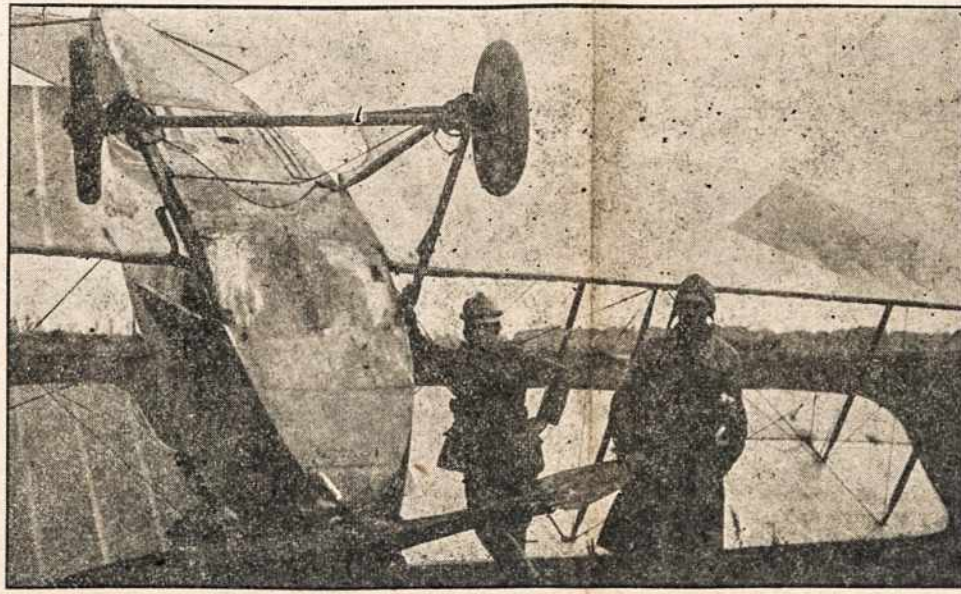
Tarpalijantinė Pabaltiko komisija užgyrė Vokietijos valdžios projektą atšaukimui vokiečių kareivių iš Pabaltiko.

Paryžiuje užsiminta, jog senkančių Francijos prezidento būsiąs premieras Clemenceau.

Omską bolševikai paėmė lapkričio 15. Kolčakininkai pasitraukdami padegė miestą ir didelę miesto dalis išdegė.

Palestinoj bus trys oficialės kalbos — žydu, arabų ir turkų.

Popežius paskyrė 28 d. rinkimui aukų visose katalikiškose bažnyčiose. Aukos eis tie vaikams del karės nukentėjusiose šalyse.

Lietuvos orlavis paverstas ant šono.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

VALSTYBĖS PREZIDENTO ŽODIS.

Sukviesdinam Tamstas, gerbiamasis Valstybės Tarybos Pirmininke ir visi gerbiamieji Valstybės Tarybos nariai, tuo metu, kada Lietuva pavojaus grąsoma iš visų pusių, privala ypatingai griežtai tvarkytis viduje ir ginti vykdomąjį nepriklausomybės obalsį nuo visų priešininkų, tykojančių mūsų kraštą pavergti. Vienas priešininkas jau nuytas už Dauguvos, antras tebestovi Lietuvos žiemiuose, siekdamas suniokioti jau gerokai aptvarkytą mūsų šalį ir išardyti mūsų didelį vargu padėtus Lietuvos nepriklausomybės pamatus. Pagaliaus, mūsų kaimynas iš pietų susitvarkė valstybėn, ne tik neparodė ligšiol mums privalomos užuojautos, bet dar negerbia tiek mūsų krašto ir mūsų tautos teisių, kiek tai reikalauja geras kaimynų bendravimas. Toliau: nors Valstybės Tarybai neteko susirinkti pusę metų, tačiau ji žino, koks sunkus yra valdžios lėšų stovis, be kurių juk nėra galimas valstybės kūrimo darbas.

Atsistatydinus Ministerių koalicijos kabinetui, dirbusiam pusę metų ir per tą laiką, sutelkiamam valstybės darban daug išsklydusių pajėgų, susidarė, man pavidus, darbo kabinetas, kurio vyriausiasis uždavnis yra, sumažinti ministerių skaičių, vaduojantis suvienodinta valia pagreintu tempu tvarkyti šalį, sustiprinti mūsų ginkluotas pajėgas, suradus joms pakankamai lėšų ir skubotai ruošti ir Steigiamąjį Seimą. Mūsų valstybė dar tebekuriama, mes tebėsame dar psiaukelėje ir nepriklausomybė. Ministeris Pirmininkas praneš savo žodžiu, kaip dabartinė vyriausybė žiūri šioje valandoje į savo uždavinį. Jam už akių užbėgdamas, menu svarbiausiąjį jos programoje rūpesnį esant tai Steigiamoj Seimo sušaukimui. Koalicijos Kabinetas yra tam tikslui patiekęs įstatymo projektą. Naujajam Kabinetui belieka jis drauge su Valstybės Taryba apsvairstyti, priimti ir paskelbti. Kad Steigiamasis Seimas būtų kuoveikiusiai sušauktas, trokšta valdžiai ir visa šalis. Bet tas Seimas reikia pasitikti pasiruošus. Mums svarbu ne vien demokratingumo rinkimų formą išlaikyti, mums svarbu, kad rinktinio Seimo sąstatais ir būdas tikrai atspindėtų mūsų demokratingos šalies charakterį. Tai gi drauge su Valstybės Taryba yra rūpesnis tuo trumpu laiku paruošti Lie-

tuva, kad jos gyventojai, nekludomi galėtų visi demokratingai rinkti. Tik tokio Seimo susilaukusi tegalės Lietuva valdžia atsistoti ant tvirto pamato, pagirto visų jos teisėtų piliečių valia.

Valstybės Taryba iš pradžių viena, paskui drauge su iš jos išrinktuju Valstybės Prezidentu auklėjusi ir kūnijusi daugiau kaip per dvejus metus Lietuvos nepriklausomybės idėją, jau sustiprėjusi ir aptvarkytas Lietuvos likimą paves Steigiamajam Seimui. Tada ji ramiai galės pasakyti: mano teisė ir priedermė pasibaigė, tepavaduoja mane plačiausias visuomenės atstovai. Dabar gi kviečiu Valstybės Tarybą atiduoti mūsų Tėvynei didžią, rasit paskutinę iš savo pusės pastangą: padėti savo posėdžiuose Vyriausybei risti visos eilės klausimų. Momentas sunkus bet Dievo Apaipdžia, visą laiką saugojus Lietuvą, išves ją iš tų sunkių aplinkybių. (Gausus ir trukšmingas delnų plojimas).

Pabaigus kalbėti V. Prezidentui kalba V. Tarybos Prezidentas St. Šilingas. Balandu nustatyta V. Tarybos konstitucija ir išrinktas Valstybės Prezidentas. Dabar Taryba vėl renkasi ieškoti trumpiausio ir tinkamiausio kelio vesti Lietuvą į nepriklausomybę. Neramus buvo tas pusmetis. Daug priešų mus puolė: bolševikai, kolčakininkai su vokiečiais, lenkai. Iše plėšė mūsų valstybę. Jie naudodamies, kad mūsų žymiausias pajėgos kovoja su bolševikais be kovos ima Vilnių su dangeliu mūsų kraštų žemių. Čia piešia visa, kas teko Lietuvai iš lenkų pririti, visus žiaurumus, visus šlykštumus. Kaip persekioja lietuvius, godus, žydus, kaip niekina banžyčių savo kratomis, neapleisdami net švenčiausios vietos casiborijos, kaip jie šmeižia mūsų vyriausybę ypač V. Tarybą, kaip lieja ant mūsų pamazgas netik savo spaudoj, bet ir užrubežy, kad mūsų valdžia ir siekimas nepriklausomybės esą vokiečių padaras, nepaisydami to, kad mūsų vyriausybė ir V. Taryba pripažino viso pasaulio Lietuviai ir formaliai rinktinio Antroji Lietuvos konferencija nepaisydama, kad vokiečiai visa dėjo ir deda, kad nuverst mūsų vyriausybę. Bet jų visis darbas veltui nuėjo. Pasaulis pažino Lietuvą. Jie jau pripažįsta jos nepriklausomybę. O lenkai ir šandien nenustoją siekti Lietuvos praradymų. Jie savo intrigomis nori mus išstumti iš santarvės su estais ir latviais.

Antras priešas kolčakininkai ko jie nori? sako kovot su bolševikais. Bet ne taip. Jie tuomet nesėdėtų užpakaly lietuvių ir latvių, jie būtų frontete. Bet jų akys įsmėigtos į Kauną ir Rygą. Mes tikimės, kad Entanta likviduos tą avantūrą, ir leis mums laisvai kurtis naują gyvenimą. Entanta mums jau daug padėjo. Mes su jais palaikom ankštus santykius. Rodos netoli tas laikas, kada gausim iš jos ir finansinę pagalbą. Ji nesykį mus išgelbėjo nuo lenkų antplūdžio. Gal netoli tas laikas, kada jų dėka lenkai ir kiti priešai turės visai apeisti mūsų valstybės žemes. Nesenai Anglai pripažinę mūsų valstybę nepriklausoma de facto. (Trukšminga ovacija Anglų atstovams). Padaryta ankšta sutartis su artimomis valstybėmis kaip Latvija, Igaunija. (Trukšminga ovacija jų atstovams). Mūsų parlamento sienose matome Latvijos atstovus. Mes sveikiname per juos visą latvių tautą, o kartu igauinių ir suomių. Toliau pasakoja, kaip kūrėsi mūsų kariuomenė, kokiū pavoju jie gynė mūsų tėvyne, kiek aukų iš jų pusės padėta (ovacija kariuomenei ir žuvusius pagerbia atsisojimu). Mūs kariuomenė stipri, su ja mes nežūsim. Tokioj apyystovoj tenka rinktis V. Tarybai. Ji turi savo darbas pagreitint St. Seimo sušaukimą. Jis galima bus šaukti. Netrukus išliuosuosim Pakurui ir Zemačius. Sunkus mūsų padėjimas finansiniu žvilgsniu. Mūsų senasis kabinetas nepasirūpino kokia nors finansine sistema. Visuomenė nieko nežino apie jos finansines operacijas. Taryba turės tą spragą kiek nors užpildyt. Toliau nurodo tai, ką Taryba dabar turės dirbt. Pasakoja kiek Amerikos Lietuviai dirbo ir dirba mūsų nepriklausomybės reikalams. Piešia, mūsų tautos aktyvumą Valstybės statyme.

Lietuvių Krikščionių Demokratų Valst. Tarybos Frakcijos Pareiškimas į Ministerio Pirmininko Deklaraciją.

Gerbiamieji Tarybos Nariai!

Išklausius vakar ministerio pirmininko deklaracijos apie artimiausius dabartinio kabineto uždavinius, Kr.-Dem. frakcija turi pareikšti, kad daug labai mums rūpimų ir opių klausimų arba visai praleista tylosis arba pasakyta apie juos neaiškiai ir nepilnai. Pritardami ministerio pirmininko pareiškimui del Kuriamojo Seimo ir del užsienių politikos, del mūsų santykių

Savo daugiu parodykime spēką ir galybę.

DU SVARBIU DARBU.

So. Bostono bendras "Nutirotos Lietuvos Draugų" Komitetas rengia du laabi svarbiu darbu — surengti demonstraciją ir viešą aukų rinkimą. Demonstracijai permitas jau gautas. Demonstracija bus sabato gruodžio 6 d. po pietų. Iš So. Bostono bus maršavimas į Common sodą, kur bus prakalbos.

Dabar vietiniai ir apielinkių lietuviai su nepaprastu uolumu privalo padirbėti ir rengtis tai dienai. Demonstracija turi būti milžiniška, turi būti tokia, kokios nėra lietuviai šioj kolonijoj surengę. Norwoodo, Cambridgeio, Brightono, W. Lynno ir kitų apielinkių lietuviai privalo kuokskaitlingiausiu susirinkti. Iš tolimesnių apielinkių gal nespės atvykti maršuoti, tai bent sodan turi atvykti, kad ji pripildyti.

Yra viltis gauti Tag Day rengti ushatoj gruodžio 13 d.

Demonstracija bus geru įrankiu išsigarsinti ir aukų rinkimas bus pasekmingas.

Pritaria.

Vietos lietuviai ikšiol rėmė minėto komiteto varomą darbą. Pereitą nedėlią lapkričio 23 d. Lietuvių salėj buvo prakalbos ir salė buvo kupina žmonių. Buvo aiškinta apie tuodu sumanytu darbu. Susirinkusieji labai pritarė.

Prakalbų vedėju buvo Mikolas Venys. Kalbėjo Komiteto narys Vincas Jankauskas, Pr. Gudus, adv. Kalinauskas, A. Ivaškevičius. Buvo ir kolektas. Surinkta arti \$300.

Toks žmonių pritarimas rodo, jog sumanytieji darbai turės geriausias pasekmes.

Visi ir kiekvienas dabar darban. Vokiečių dienos Lietuvoj ir Kurše suskaitytos. Lietuvos ateitis skaitėta. Ir mažatikiškai, silpnadvasiai, atsiliekiai dabar privalo išsijudinti.

su Entantos valstybėmis, mes randame reikalingu pastebėti, kad, besikuriant Lietuvos Valstybei, mums reikia įeiti į artimesnius ryšius su panašiomis valstybėmis: estais, latviais, suomiiais ir geografijos padėtimi tolimesniais, bet bendru tikslu mums artimais čekais ir ukrainiečiais. Mes tikimės, kad vienas pirmutinių valdžios rūpesnių bus turėti tose visose šalyse savo atstovus. Laukdami pagelbos iš didžiųjų valstybių ir mums palankių kaimynų mes turime neužmiršti visuomet remtis viudujinėmis savo krašto pajėgomis, kurios ypatingai priklaus nuo tikslaus ir pleningo vidaus politikos vedimo.

Ant greitųjų, esant sunkioms okupacijos sąlygoms, organizuojant valstybinį aparatą, nenuostabu, kad sudaryta įstaigų ne būtinai reikalingų valstybinio organizmo gyvenimui. Ir visuomenė ir patsai būvusis kabinetas aiškiai matė reikalingumą įstaiigų ir valdininkų skaičių sumažinimas dar nereiškia reformos užbaigimo. Tai reformai reikia daug nuoseklumo, kad valdininkai dirbtų tą darbą, į kurį yra įpratę ir kad mūsų provincija neliktų be tinkamų darbininkų.

Sunki šalies padėtis susidarė del finansinio trūkumo. Jau metas mums pradėti tikru valstybinio gyvenimo gyventi, remiantis išanksto nustatyta ne tik išlaidų, bet ir pajamų biudžetu. Stengdamiesi išnaudoti šalies resursus, mes turime žiūrėti, kad su tinkamu atsargumu, tiksliai jie būtų suvartoti. Gal jau metas būtų atpingant gyvenimo sąlygoms peržiūrėti valdininkų etatus ir juos prideramai nustatyti. Lietuvos ūkininkas turi išnešti ant savo pečių valstybės išlaidų didžiumą ir išmaitinti kariuomenę. Reikia užtarti, kad valdžia ypatingai turėtų omenėje ūkininkų reikalus, kad parūpintų jiems tinkamų sąlygų netik ūkini atstatayti, bet ji pakelti tinkam krašto vieton.

Labiausiai mūsų plačiai visuomenei rūpimi žemės ir darbininkų klausimai privalo būti valdžios su tinkamu rūpestingumu rišami. Yra ir pamatinių reformų, kurios jau šiandien turi būti išrištos, — kaip aštuonių valandų darbo diena fabrikuose ir sunormavimas darbo laiko didžiuosiuose dvaruose. Lyginai stropiai valdžia privalo rūpintis, kad žemės reformos įstatymo projektas būtų galutinai Kuriamajam Seimui paruoštas ir kad tam įstatymui vykinti būtų pagamintos visos reikiamos sąlygos, kaip antai, kad būtų surinktos aiškiai žinios, kiek yra reikalingų žemės žmonių, kiek turime žemės išdalinti, kad būtų prirengtas atsakomas matininkų skaičius, idant pavasarui išausis neatididijant būtų gydoma opiausioji mūsų krašto žaizda. Be to valdžia turi pasirūpinti, kad išleistais įstatymais kariškiam žeme aprūpinti būtų išplėstas, kad ne tik sužeistieji kareiviai, grįžusieji iš kariuomenės, bet kad visų kariškių bežemių ir mažazemių seimynos būtų aprūpintos žeme.

Lietuvių Krikščionių Demokratų frakcija rėmusi koalicinį kabinetą, neatsisakys remti ir šį kabinetą, kiek jaisi savo veikimu pasirodys šaliai naudingas ir ves ją prie tikros nepriklausomybės.

Anglija ir Francija padarė sutartį, sulyg kurios Anglijos stos talkon Francijai, jei ją užpultų Vokietija.

AR TAMSTA GAVAI MUSŲ LAIŠKĄ?

Mes jau išsiunčėm laišką, kuriame pranešam, kad jau pinigus galima siųsti Lietuvon ir nurodome kaip reikia pasiusyti. Jeigu Tamsta dar negavai to laiško, meldžiame mums pranešti ir mes pristūsim.

Lietuvių Prekybos B-ve
120 TREMONT STREET
ROOM 516
BOSTON, MASS.

J. Širvintas.

Iš Amerikos į Šveicariją.

(Tąsa)

Lietuvos Reikalai Vatikane.

Apleidęs Vatikano rūmus, tuoj nusiskubinau pas gerb. kun. kan. Prapuolenį, kad nepavėluoti ant nuskirtos valandos pietums. Nespėjus įžengti į kambarį, atvažiuo iš Vatikano ir mūsų atstovas gerb. kun. kan. Jurgis Narjauškas. Kas gali įsivaizdinti tą linksmybę, su kokia kun. kan. Prapuolenis sutiko šią linksmą žinia. Neveltui ir pietūs buvo linksmi, jau neskaitytą visų pastangų, kurias padėjo p-lė B. Prapuolenytė, kad toje dienoje priruošti puikius pietus. Buvo malonu ir linksma — Lietuvos atstovas oficialiai pripažintas Vatikane. Patsai atstovas gerb. kun. kan. Narjauškas laukė atvažiuojant savo sekretoriaus, kuriuomi tapo paskirtas p. Mačulis. Jau buvo vakaras, kuomet apleidau gerb. Kanauninko širdingą draugiją ir jo vaišingus namus.

Sugrįžęs namo dažinojau, kad pasporto reikalais reikia išvažiuoti į Turiną. Todėl ant rytojaus gana anksti išsiirušė aplankyti dar likusias Romos vietas. Pirmiausia nuvažiuo į šv. Jono Laterano baziliką, Romos katedrą ir senąjį Vatikaną. Įėjus bažnyčion, pirmiausia puola į akis didelės dvylikos Apaštalų balto marmuro stovylos. Šiaip jau bazilika kaip ir kitos kurios bažnyčios. Šale bazilikos yra kopylė, kurioje randasi tie patys laiptai, kuriais Išganytojas buvo vestas pretorijon pas Pontijų Pilotą. Žmonės klupstė eina laiptais ir bučiuoja kryželius, kurie užima brangiausio Kraujo lašų vietas.

Iš šv. Jono katedros nuvažiuo į Kolizejų. Mano sie-loje užviešpatavę ypatingi jausmai, vaikščiojant tais pačiais takais ir amfiteatro arena, krikščionių kankinių kraujais ap-laištyta. Niekas kitas tikrai tikis katalikas gali suprasti ir atjaunai kaip brangios yra šios liekanos krikščioniškam pa-sauliui. Pirmiausia apžiūrėjome urvus, kuriuose buvo už-laikomi krikščionys prieš nukankinimą. Aš ypatingai įsidė-mėjau urvą, kuriame buvo kalinamas šv. Ignacas, Antijo-chijos vyskupas. Laukiniai žvėrys buvo užlaikomi kitoje mie-sto pusėje ir tikrai prieš krikščionių kankinimą būdavo po-žeminiais keliais atvaromi į kolizejų. Prieš kalėjimų duris randasi kambariukai, kuriuose kareiviai sergėdavo kalinius. Augščiau kalėjimų vietos žiūrėjoju suoliai, talpinanti tūkstan-čius asmenų. Tarpu šių vietų žymesnės yra dvi, viena prie-šais kita. Nuo miesto pusės imperatoriaus takas (slaptas požeminio Nerono laikais) bei sėdymės vietos iš priešingos pusės jo pačios su palydovėms vieta. Šale Kolizejaus impe-riatoriaus Karakalos rūmų griuvėsiai. Vienoj pusėj griuvė-sių imperatoriaus Tito arka — pergales vartai; nuveikus žy-dus ir sunaikinus Jeruzalę; kitoj pusėj imperatoriaus Kon-stantino Didžiojo arka. Augščiau Palatino kalva su senovės imperatoriaus rūmų ir maudyklų griuvėsiais.

Palikę Kolizejų, grįžome namo pietų, pakelėj aplanky-dami pirmąją Romos krikščionių bažnyčią — Panteoną, Pro-pagandos bei Gregorianum garsius universitus.

Katakumbos.

Po pietų išsirengė aplankyti katakumbų. Nuvažiuo-me senovės garsiąja via Appia į šv. Kaliksto požemius. Ge-ras vienuolis cisteras išvadžiojo mus, išrodydamas žymes-nias katakumbų vietas ir suteikdamas žingeidžius paaiš-kinimus. Ant katakumbų sienų dar iki šiai dienai randasi pirmųjų krikščionių metų visoki parašai, monogramai ir piešiniai — Geras Piemuo, duonos padauginimas tyruose, stebuklingas žuvų pagavimas ir tt. Visų geriausia man pa-tiko šv. Kaliksto ir šv. Cecilijos karstų mozaikos formoje piešiniai. Šventųjų kaulai, kuriuos iš parašų surado keno jie buvo esama, tapo parvežti į didesias Romos bazilikas. Da-bar katakumbose randasi krikščionių kaulai ir kūnai stikli-niuose karstuose sudėti, kurių iš parašų negalima buvo su-sekti. Apžiūrėję požemių altorius, bei sienose krikščionių, daugiausia kankinių, karstus (pastaruosius galima atskirti tam tikru ženklų — ant akmens iškiršta palmos šakelė — Kristaus kankinių monograma), grįžome į miestą. Vakaras buvo gražus, todėl ejoje pėkšti, gerėdamiesi gamtos gra-žumu ir kalbėdami apie senovės Romos didybę bei jos da-bartines liekanas.

Laimingon Šveicarijon.

Sugrįžę namo ir pavalgė vakarienes, apleidome Romą. Važiudami naktį nieko negalėjome matyti. Man buvo gai-la, kad pervaziuduami garsius Italijos miestus — Pizą, Genuą, Messandriją — negalėjome sustoti, bet pasporto rei-kaikai buvo svarbesniu, negu miestų aplankymas. Rytė su-stojome Genujoj. Tai didelis senovės miestas, garsus sa-vo milžiniškais puikiais kapinėmis, bet purvinas kaip ir visi Italijos miestai. Apie piet atvažiuo į Turiną. Dar toli nuo Turino išvydome stebėtiną reginį. Išpradžij manė-me, kad tai keisti debesiai, bet tuojaus persitikrinome, kad čia esama snieguotų Alpų viršūnių. Išlipę iš traukinio, stai-ga pajutome oro permainą. Neapolyj ir Romoje šilta — pavasaris. Čia jau šalta, tikras ruduo. Turino miestas, se-novės Piedmonto bei Sabandijos karalystės sostinė, gražus, tikras Europos miestas, griežtai skiriamas nuo kitų Italijos miestų. Turine reikėjo mums pertikrinti mūsų pasportus Amerikos konsulate ir užvizuoti pas šveicarij konsulą. To-kiu būdu prisijė perbūti Turine keletą dienų. Turėdami laiko, pavaziūnojome po Piedmonto šalį, aplankydami dau-gelį mažesnių miestelių. Pačiame mieste aplankėme kara-liaus, seniau Piedmonto bei Sabandijos karalių rūmus. Už-ėjoje į katedrą. Bažnyčia panaši į Romos bazilikas. Už didžiojo altoriaus augštai karalių kopylė. Čia ilsisi kū-nai daugelio karalių bei kunigaikščių; karstai išpuošti puik-kiomis stovydomis. Visa kopylė pastatyta iš juodo bran-gaus marmuro. Išėję iš katedros, aplankėme dar keletą žy-mesnių vietų, iš kurių vieną ypatingai reikia paminėti — tai paiminto Kotolengo prieglauda. Pal. Kotolengas gyveno apie pusantro šimtmečio atgal Turino mieste ir buvo pa-prastu parapijos kunigu. Jisai pastatė prieglaudą, ligon-butį, namus našlaičiams, senialiams ir visokiems visuome-nės išmatoms. Įsteigė penkis kunigų, brolių ir seserų kon-gregacijas. Pinigų niekuomet neturėjo ir neėmė, nors dide-les sumas jam siūlė karaliai ir kardinolai. Jeigu gaudavo kiek pinigų, tai išėjęs gatvėn, išdalindavo pavargėliams. Ne-veltui, praslinkus šimtmečiams tapo Katalikų Bažnyčios pri-pažintas palaimintu ir netrukus bus išpažintas šventu. Šian-die toji prieglauda yra savimi miestelis Turino mieste. Prie-glaudoje gyvena 9,000 vargšų, kokius pasauliui tikrai teko regėti. Juos prižiūri tūkstantis seserų ir yra tiek brolių, ne-skaitant žymaus skaičiaus kunigų. Įėjome į prieglaudos baž-nyčią — tai didžiausia parapija Turine — pilnutėlė visokių

vargdienių. Aplankėme pal. Kotolengo karstą, jo kambarį, kame sudėti jo visi užsilikusieji daiktai. Pažvelgus į tą vis-ką galima aiškiai suprasti kad tikrai Katalikų Bažnyčios pasekėjai gali nuveikti šitokių milžiniškų galeistungumo bei pasišventimo darbus. Užrašas ant prieglaudos vartų po pal. Kotolengo stovyla — užrašas, kuris buvo kasdieniniu šven-tojo milžino obalsiu "Caritas Christi urget nos" (Kristaus meilė žadina mus), turi rasti atsakymą kiekvieno kataliko širdyje, ypatingai šandie, laikuose mūsų vargstančios tau-tos, kuri jau visiškai pasiekė Kalvarijos kalno viršūnės.

Tą pačią dieną gavome telegramą iš Šveicarijos, kad tenykštė valdžia įsileidžia mus į savo šalį. Todėl laiko ne-gaišnodami ant rytojaus išsirengėme Šveicarijon. Linksmi apleidau Italiją, nežūrint į jos gautas grožybes, ypatingai turtingas Lago Maggiore (Didžiojo Ežero) apeliinkėse. At-keliavę į parubežį, įėjome į šveicarij traukinį. Visai kas ki-ta — švaru, tvarka, valdininkų mandagumas — tuojaus jau-tiesi esąs civilizuotoj šalyj. Važiavę 20 minučių po žeme gar-siuoju Europos tuneliu, išvydome Šveicarijos šalį. Laimin-ga tai šalis, seniai iškovojus savo laisvę, toli nužengė pir-myn, palikdama visas kitas Europos šalis užpakalyje. Į porą valandų atvykome į Beruqsi tuojaus, gavę greitąjį trau-kinį, pasileidome Fryburgan. Vienas pusvalandis ir Frybur-go miesto puikūs namai.

Draugai jau laukė stotyje. Kaip linksma suspausti de-šinę senam draugui, kurio siela gyvuoja tais pačiais troški-mais bei idealais kaip ir manoji.

Ačiū Dievui kelionė laimingai pasibaigė ir aš nespėjau nei atsikvėpti kaip reikėjo pradėti metų darbas ir vėl atsi-sėsti į mokslo suolą.

U ž b a i g a.

V. VAŠKO PRAKALBOS.

- Lapk. 24 — 7 val. vakare — Brighton, Mass.
- Lapkričio 24 — 8 val. vak. — Cambridge, Mass.
- Lapk. 24 — 9 val. vakare — So. Boston, Mass.
- Lapk. 25 — 7:30 val. vak. — Montello, Mass.
- Lapk. 26 — 7:30 val. vak. — Lynn, Mass.
- Lapk. 27 — 5:00 v. po piet. — Norwood, Mass.
- Lapk. 30 — 3:00 v. po piet. — Hudson, Mass.
- Grud. 1 — 7:30 val. vakare — Worcester, Mass.
- Grud. 3 — 7:30 val. vak. — Westfield, Mass.
- Grud. 4 — 7:30 val. vak. — Hartford, Conn.
- Grud. 5 — 7:30 val. vak. — New Britain, Conn.
- Grud. 7 — 7:30 val. vak. — Waterbury, Conn.
- Grud. 14 — 2:00 v. po piet. — Lewiston, Me.

L. D. K. KEISTUČIO DR. JOS VALDYBOS ADRESAI. BOSTON, MASS.

- PIRMININKAS — Jonas Adomavičius, 122 Bowen St., So. Boston, Mass.
- VICE-PIRM. — Vincas Zalieckas, 81 Mercer St., So. Boston, Mass.
- PROT. RAŠT. — Antanas Motiejunas, 128 Bowen St., So. Boston, Mass.
- FIN. RAŠT. — Juozas Kavaliauskas, 209 East Cottage St., Dorchester, Mass.
- KASIERIUS — Andriejus Zalieckas, 140 6th St., So. Boston, Mass.
- MARŠALKA — Justinas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.
- D. L. K. Keistučių Draugija Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimu-kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų po No. 193 Hanover St., Boston, Mass.

LIETUVOS DUKTĖJŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVENČ. SOUTH BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI.

- PIRM. — T. Ašmenskienė, 21 Story St.
- VICE-PIRM. — A. Čyžiuvienė, 377A Broadway.
- FIN. RAŠT. — O. Kaščiūtė, 259 Athens Street.
- PROT. RAŠT. — M. Markuniūtė, 12 Lark Str.
- M. Petkauskienė, išd., 21 Story, St.
- KASOS GLOBĖJOS — M. Kilmoniūtė, 249 River Str., Mattapan, Mass.
- J. Pečiūniūtė, 190 Kneeland Str., Boston, Mass.
- MARŠALKA — Ona Mizgirtienė, 135 C Str.

VALDYBA.

PARALPINĖS DRAUGIJOS ŠVENTO JONO EVANGELISTO SO. BOSTON, MASS.

- PIRM. — Motiejus Zioba, 539 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
- VICE-PIRM. — Pov. Mikalauskas, 248 4th St., So. Boston, Mass.
- I PROT. RAŠT. — Jul. Savickas, 262 Fourth St., Room 7.
- II PROT. RAŠT. — G. Gedminas, 126 O St., So. Boston, Mass.
- FIN. RAŠT. — Mar. Brikaitė, 47 Vale St., So. Boston, Mass.
- KAS. — Andr. Naudžiūnas, 16 Winfield St., S. Boston
- MARŠALKA — Step. Navickas, 181 D Str., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėne-sio 2:00 val. po pietų Bažnytinėje Saleje, So. Boston, Mass. Sekan-tis susirinkimas bus 16 d. lapkri-čio 2-rą val. po pietų.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ VARGONŲ DIRBTUVĖ.

Išdirba geriausių vargonus ir taip-gi pataiso senus. Antanas Radzevičius, 177 New York Ave., Newark, N. J.

PLAUKAI!

Kas turite nušipusius plau-kus, bei niežėjimą galvos odos, pleiskaną, puolimą ir žilumą plaukų; retus plaukus, taip-gi spuogus arba šašus, duokite savo antrašą ir 2c. stampa. The Western Chemical Co., Box J., Berea, Ohio.

Quebec'e, Kanadoj sudegę rąstų už \$1.000.000.

DYKAI!
Pristyskite savo adresą, tai gausite megijos Katalogą. Ten rasite viso-kių stukų ir monų. Galėsite išmok-ti ir gauti gerą darbą teatruose
"MAGIJOS"
Box 772, Waterbury, Conn.

"DARBININKO" IGALIO-TAS AGENTAS.
Mich. ir apeliinkės lietuviams, kad JUOZAS MARGELIS Igaliotas užraš-tėti laikraštį "Darbininkas" ir prili-mnėti apgarsinimus. Jo adresas: JUOZAS MARGEJIS, 544 Myrtle St., Grand Rapids, Mich.

Kuomet apeti-tas reikalauja trapios duonelės, patar-nauk su priimtais LORNA DOONE džiovinėliais Palaikysite džiaugsmą delto, kad jie yra maistingi, trapūs ir neperdang turtingi. Jus galite valgyti jų ir valgyti. Vardas LORNA DOONE ant kiek-vieno džiovinėlio. Parsiduoda svarais Apkljūnotose Val-zaenkliais skrynute.

NATIONAL BISCUIT COMPANY
"Uneseda Biscuit"

DYKAI! GRAMAFONAS DEL VISŲ DYKAI!

MES TURIME 5 TUKSTANČIUS GRAMAFONŲ ISDUOTI. RAŠYKITE TUOJAUS IR MES PASIŪSIM JUM VIENĄ DYKAI

Tik pamąstykite kokį smagumą jus tu-rėsite turėdami šį traukinį gramafoną savo namuose. Šis gramafonas stipriai padarytas ir puikiai nudaiktas. Jus galėsite linksintis su savo šeimyna ir draugais be jokio išlaidų. Delko jus išleidiate tiek daug pinigų ant bran-gaus gramafono, kuomet šis taip ge-ras, kaip ir brangi mašina. Šis gra-mafonas yra parduodami už labai auk-štą kainą, bet mes duosime šį brangų gramafoną del kiekvieno VISIŠKAI DYKAI. Ant trumpo laiko del ty, ku-ris užsisakys nuo mūsų žemiaus ap-rašoma Auksu Denktą Laikrodėlį. Šis laikrodėlis labai stiprus ir puikiai už-baigtas artistiškais pagražinimais, su-rintis Auksu Dengu makštį. Darbas pa-darytas iš geriausio nielio ir plieno, turis 21 akmenį ir taip gerai nustatytas, kad eina nei greit nei palengva. Štai kame priez-tis, delko šis laikrodžiai yra vartojami profesionalų žmonių, kaip tai: mašinistai arba konduktorai, kurie turi turėti teisingą lai-ką. Nedaro skirtumo, kur jus pirksite lai-krodį, nes niekadus negausite geresnio net ir už \$30.00. Ties laikrodžiai paprastai pardu-oda už \$25.00 ir aukščiau, bet mes pardu-sime jus sulig dirbtuvės kainos už \$12.95 ir prieco mes dar duosime šį viršų paminė-tą gramafoną su penkiomis rekordomis ir vi-nu simtu adaty VISIŠKAI DYKAL.

PASTABA.—Šis pasiūlymas tik ant trumpo laiko, delto, kad mes turime tik 5,000 šiu gramafonų išduoti tam reikalui, kad būtų ži-nomi mūsų laikrodžiai tarpe žmonių. Ant vie-no adreso mes nesiusime daugiau laikro-džių, kaip vieną už kainą \$12.95. Gramafo-ną ir rekordus jus gausite dykal. Mes patariam jums pasiskubinti su užsa-kymais, nes pristatymas bus atšauktas ir į labai trumpą laiką ir laikrodžių kainos pakils. Atsimink, kad mes jų parduodame šimtais kasdienu ir gau-name laiškus su padėkavome. Žmonės pabydės jums, nes laikrodį jus galėte parduoti vėl už daug aukštesnę kainą negu jus mokėjote. Gramafoną ir rekordus jus gausite dykal. Mes neklusame jus apie pinigų išanksto, o tik parašykite savo vardą, pavardę ir adresą aiškiai išdėdami \$2.00 kaip de-pozitą ir likusius užmokėsite kuomet bus pristatyta į jusų namus. Kiekvienas turėtų pasinaudoti šiuo pasiūlymu, kaip, kad tuksantūrai jau padarė. Kitos tokios progos jus jau neturėsite savo gyvenime. Tai-gi rašykite šiandien!

EUROPEAN WATCH CO., 1065 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. Dept. 201

GALI NUVAŽIUOTI Į EUROPA, BET EUROPOS NE-GALI ČIA ATSIVEŽTI, O GALI MATYTI VISĄ EUROPIŲ KARĘ TIK UŽ \$3.85.

Karė pasibaigė. Ar nori matyti bai-tusius mušius, Francijos, Belgijos, Ru-sijos, Italijos, Serbijos, Anglijos ir kitų Europos tautų? Ar nori matyti kovą tarpe povandeninių ir karščių laivų ant didžiųjų jūrų? Orlaivų kovo-jančių ore? Šalių, kaimų, sunaikintų miestų ir bažnyčių. Žodžiu sakant visus karės baisenybes? Visą gali matyti savo namuose be jokio išlaidų aiškiai per stereskopą naujai išrastą. Visti paviekliai buvo nuimti ant karės lauko, ir kada į juos žiūrėsi per stereskopą, išrodys kaip įgyvi. Skaitymas iš knygu ar laikraščių neduos tokio aiškaus supratimo kaip mūsų stereskopas. Šis Stereskopas yra tvirtai padarytas ir galės bu-ti ligus metus atminčių didžios pasatūto karės.

Stereskopas su 6 serijoms karės žvilgij, 150 pavieklų per trumpą lai-ką parsiduos už \$3.85. Jos kaina mažiausia yra \$10.00, ir tik pas mums galimali gauti už \$3.85. Tai yra dar naujas išradimas ir naudingas kiek-vienai stubai, turėti. Tai-gi nori sutauptinti pinigų, pristysk mums užsa-kyką, pirm kainą pakils. Pristysk tik 50c paštos ženkleliais kaipo de-poziatą, kitus prisistys kada gausi tavorą. Rašyk šiandien.

UNION PRA CTICAL CO., 1065 Milwaukee Ave. Dept. A 118. Chicago, Ill.

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas
Henry J. Schnitzer State Bank
Paveldijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirmą taip ir dabar
SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ
ir gvarantuoja
Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:
Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street, New York, N. Y.

PAIEŠKOJIMAI IR REIKALAVIMAI.

Už vieną sykį50c.
Už tris sykius\$1.00

VARGONININKUI GERA VIETA.

Atsišaukite tuojaus pas: **KUN. K. VASILIAUSKAS**, 12 Casimir st., Westfield, Mass
Aš Ona Gilutė, po vyrų Bernotienė, paieškau sėters Marijonos Gilutės, po vyrų Makoackienės ir brolio Kazimiero Gilaičio; paeina iš Su-valkų rėd., Lazdynų valsč. Pirmiau gyveno Exporte o dabar nežinau kur. Meldžiu ar tamstų atsišaukti, ar kas juos žino pranešti ar man ar jiems, o aš už tai būsiu labai dėkin-ga. Mano adresas: **Mrs. Ona Bernotienė**, 22 Burnside Lane, Hamilton, Scotland.

REIKALINGA dvi lietuvi dirbti prie seno krašto audimo darbo. Darbas lengvas ir ne-reikalaujantis fiziškos jėgos. Atsišaukite: **P. Orchanian & Co.**, 42 Dover St., Boston, Mass.

Aleksandra Vaicėnas, Kau-no rėd., Zarasų aps., Salakų miestelio, Jakiškių sodžiaus, ieškau brolių Antano ir Prano, giminių ir pažįstamų. **China Chinese Charbin**, Post Reslante, A. Voickėnas.

Paieškau brolių Jono ir Ka-zimiero Blažys, paeina iš Kau-no rėd., Baisiogalos par., vien-kio Palslapeliu. Turiu labai svarbų reikalą. Malonėkite kogreičiausia atsišaukti patys arba kas žinot apie juos mel-džiu pranešti. Pirmiaus gyve-no Pa. valstijoje, dabar neži-nau kur. **Antanas Blažys**, 428 E. 8th st., S. Boston, Mass

Aš Jieva Vilčinskaitė, Suvalkų gub. Marijampolės apsk. Paieškau savo brolio Andriaus Vilčinsko. Prieš karę gyveno Chicago, Ill. dabar nežinau kur jis randasi? Mes Lietuvių esam var-ginamus padėjime ir labai norėtume ži-noti kur jisai yra. Pats ar kas kitas apie jį žino. Malonėsite kreiptis žemiau pakuotu antrašu, iš kur gausite platesnį informaciją. **Miss. Petronė Žilinskutė**, 180 Chatham St., New Haven, Conn.

Apulskis Leopoldas iš Danbarių o-kolicos, Tirkščių parap. Telšų apskr., mokinesis "Saulės" kursuose Kaune ieškau tėvų, giminių ir pažįstamų. Adresas: Japan Gensan (Korea) Rus-sian Consulate, L. Opulskis. Lietuvos laikraščių prašau atsispauzdinti.

Parsiduoda Farma 13 akery žemės. Pusė dirbamos ir pusė miško. Žemė gera, namas naujas, penki metal kalp pastatytas su devyniais kamba-riais ir su naujaisiais įtaisymais. di-delė barne ir garadžiū del dviejų au-tomobilų; vištinklinas, sodnas nau-jai užsodytas obuolių, grūšių, pielių, slyvų, agrastų, aviečių ir apynių. Taipgi didelių medžių obelių, kašta-nų. Puikioje vietoje. Nueiti tiki karui 5 minutes, iki stoties 8 minutes o į miestą Bridgewater 20 minučių. Ke-turios čerkyrių dirbtuvės ir geležinių ir fondrių. Taipogi 2 karvės, vienas arklys, 2 trokai ir vežimėlis del pa-sivažinėjimo. Prie ukės visai frankali. Kas norėtų pirkti meldžiu atvažiuoti pažūrėti, bu suprantama viską negai-lui aprašyti. **Frank Znotin**, 108 Camfort St., Bridgewater, Mass.

Paieškau Magdalenos Lulec-kaitės. Ji buvo gspadine ku-nigo per 20 metų Philadelphia-joje. Ji pati ar kas žino jos adre-šą, malonėkite pranešti po šiuo adresu: **Marija Sakavičaitė**, (Po vyrų Vaitkienė), 244 Broadway, So. Boston, Mass.

REIKALINGA MERGINA PRIE OFISO DARBO. Mergina turinti nors kiek patyrimo prie ofiso darbo, mo-kanti gerai angliškai rašyti ir skaityti ir mokanti nors kiek lietuviškai rašyti ir skaityti. Gera proga. Nuolatinis dar-bas. Kreipkitės tuojaus pas: **J. Maurasaitis**, 332 Broadway, So. Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS.

PINIGŲ SIUNTIMAS LIETUVON.

Dabar visi Amerikos lietuviai nori siųsti Lietuvon pinigų saviškiams. Kol kas persiuntimas nėra greitas ir nevisados teisingas. Daug įvairios rūšies žmonių, norėdami išgauti pinigų, jau pradėjo skelbti, kad jie persiunčia pinigus į Lietuvą. Gal jie ir persiūnė pinigų, bet kiek teko girdėti, tai jie nežmoniška lūpa nuo žmonių už persiuntimą.

Kadangi kursas pinigų nuolat mainosi tai žmonės nežino, kiek jie turėtų gauti pinigų už savo dolerius Lietuvoje. Dabartiniu laiku už kiekvieną dolerį turėtų būti išmokama Lietuvoje nemažiau kaip 20 aukšnių arba markių, arba 10 ost-rublių.

Daugiau neprivalo niekas imti už persiuntimą kaip vieną dolerį už 20 aukšnių.

Yra gandų, kad vienas žmogelis Bostone turi sumanęs plėną sau naudingą. Jisai žmonėms parduoda vokiškas markes 100 už 6 dolerius ir Rusijos rublius 100 už 12 dolerių. Kiekvienas turėtų žinoti, kad dabar markės galima pirkti 100 už 3 dolerius ir kaip kada pigiau, o rusiški rubliai yra beveik be jokios vertės Lietuvoje. Tenai už vieną markę galima gauti tris tokius rublius ir dar tokius rusiškus rublius kratuvėse nepriima, bet reikia eiti bankosna mainyti.

Tai gi siųsdami pinigus apsaugokite. Siųskite per atsakančias bankas, o ne per kokius "bankierius," siųskite per savo atsakančias lietuviškas įstaigas, kurios stengiasi visados lietuviams patarnauti.

Primenu, jog Lietuvių Prekybos Bendrovė siunčia pinigus į Lietuvą.

J. J. Romān.

Repetėcijos veikalo "Mirgos" bus 26 d. lapkr. seredoje 7:30 val. vakare Bažnytinėje Svetainėje. Imanti dalyvumą šiam veikale malonėkit pasiskirti laiku atsilankyti.

Kosp. O. J.

ŠV. PETRO LIETUVIŲ PARAPIJOS FĖRAL.

Nedėlioje, lapkričio 23 d. prasidėjo parapijos fėrai. Pradžiai pasirodė gera. Atsilankė daug žmonių ir iš visko matėsi didis priėjimas. Fėrai tęsis per kelius nedėliadienis. Ketverge, lapkričio 27 d. Padėkavonės Dienoje fėrai atsidarys 2 val. po pietų ir tęsis iki 10 val. vakare. Įžanga tik 10 centų. Ant tos dienos jau bus atgauta daug naujų daiktų ir turintieji laimikį galės pasipelninti. Bus taip-gi ir gyvų daiktų.

Ateikite visi, o visi.

Alijantų Augščiausioji Taryba nutarė pavesti rytinę Galiciją Lenkijos globon per 25 metus. Po to Tautų Lyga nutars, kas toliau daryti tai provincijai.

L. D. S. REIKALAI.

PROTOKOLAS

Iš L. D. S. 12-to buvusio suvažiavimo 26 spalio, 1919 m., 335 Newark Ave., Jersey City, N. J. Withe Eagle salėje.

Suvažiavimą atidarė Apskr. pirm. J. Pelutis su malda 3 val. po pietų. Sekė valdybos rinkimas, pasirodė, jog nenuilstanti apskričio valdyba visa pribuvo. Pirmininkas — J. Pelutis, Vice-Pirm. — A. Mierninkas, Išdin. ir Org. J. Liudvinaitis, Organizatorius — A. Kazlas, Organizatorius — A. Gerulaitis, Prot. Rašt. — A. J. Dymta.

Seka mandatų priėmimas bei vardoaukis, iš to matome kiek kuri kuopa prisituntė atstovų ir ką tokius. Brooklyn, N. J. 12 kp. J. K. Krušinskas, P. Kyrius, A. J. Dymta. Newark, N. J. 14 kp. P. Kinderavičius, A. Masandukas, J. Pelutis, J. Laismonas, K. Krumenas, A. Alkevičius, V. Voliekas, A. Kazlas, J. Matulienė, J. Daukšys, S. Terasa. Paterson, N. J. 18 kp. P. Juškaitis, A. Alubickas, V. Sasnauskas, J. Kulikaitis, J. Žilius. Jersey City, N. J. 76 kp. J. Žulkis, J. Skardys, Pr. Kurnis. Elizabeth, N. J. 16 kp. J. Matuza, A. Uškutis, Harrison, N. J. 15 kp. A. Daunoras, V. Šemeliunas, C. Bubėnas, I. Vaitekunas, V. Mekionis. Linden, N. J. 73 kp. J. Liudvinaitis. Pirm. užklause: ar nėra kas be mandatų, tuomi tarpu nieko nesirado. Nuo Apskr. Org. A. Kazlo iš Newarko skaitoma delegatų pasveikinimas, kuris tapo priimtas gausiu delnų plojimu.

Skaitoma protokolai iš 11-to buvusio suvažiavimo, vienbalsiai priimtas. Valdyba išdavė žodžiu savo raportus nurodydami, kad jie nematė reikalo raštiškai išdavinėti, o tikta sakė kuopos turi vien raštiškai išduoti iš jų veikimo ir stovio ir t.t. Raportuose matėsi, kad Org. A. Kazlas šį sezoną labai daug darbuosiu rengimui dvilinkto Apskričio suvažiavimo. Abelnai valdybos raportai priimti su pastaba, kad kitą sykį ir valdyba raštiškai išduotų savo raportus.

Seka delegatų raportai iš kurių matome jog kaip kurios kuopos sparčiai bėga, o kitos tik žingsneliais pamaži eina, o kitos vos tik sprinduoja, bet vis juda, kruta, veikia ši bei tą pagal išgalės ir aplinkybių. Kas link tu kuopų, kurios nedalyvavo, atidėta ant organizatorių lai jie apžiūrės pas. Išdavė raportą buvęs rezoliucijų sekretorius A. Masandukas. Pasirodė, kad kurias jis pasiuntė rezoliucijas senatui ir kitiems augšties amerikoniams, buvo vietoje ir prielankiai sutiktos ir gauti atsakymai, kurie apskričiai buvo perskaityti. Senate atkreipta demon visi Lietuvos krikščionių demokratų ir Lietuvos reikalai. Šešesdešimts šeštas (66) S. V. Kongresas ir-gi prisituntė A. Masandukui atsakymą prielankiai pu kuriom pasirašyta žymaus amerikono p. John R. Ramsey, N. J. Charman. Taipgi Jas M. Mead 42 dist. New York, Ernest R. Ackerman, Fitr dist. New Jersey. Taip-gi ir pirm. J. Pelutis gavo prielankų atsakymą ant jo ypatingai.

L. D. S. 19 kp. laikys mėn. susirinkimą 30 d. lapkričio, 2:30 po pietų, po num. 622 Morton, Ave. Malonėkite visi nariai susirinkti, o ypatingai tie, kurie esate skolingais už kelis mėnesius. Pasiskubinkite atsilyginti, kad gautumet 1920 metų kalendorių ir atsiveskit nors po vieną naują narį, del padidinimo mūsų kuopos.

Kp. Raštininkas.

HOMESTEAD, PA.

L.D.S. 53 kp. narių domai. Sekmadienį lap. 30 d. tuoj po šv. mišių įvyks extra susirinkimas reikale pakėlimo mėnesinių mokesčių nariams, vietoje 25c., kad mokėtumet 35 centus.

Be to bus kalbama reikale kooperacijos tarpe narių, taipgi ir komisijoj kuri rūpinasi įsteigimu kooperacijos. Yra dvi mintys: vieni stovi už kooperaciją, antri už korporaciją.

Visi nariai yra kviečiami atsilankyti ir nutarti ar vienai ar antrai.

Jonas J. Glebliunas, 53 kp. raštininkas.

Škos rezoliucijos, už kurią dėkavojo p. Walter E. Edge, New Jersey, Chairman. John F. Carew, M. C. House of Representatives, Washington, D. C.

Iš to matome, kad nemažai turime politiškos naudos ir L. D. S. Apskritys Senatui ir augš. Re-prezentantams ant visados dekin-gas.

Seka nutarimai: Nutarta rengti Spaudos Sąvaite ir maršrutą, išlaidos ir kiti reikalai pavesta komisijos generališka valdybai. Generalė maršrutų valdyba išrinkta iš sekančių ypatų: pirm. A. Kazlas iš Newarko, pagelb. J. Liudvinaitis iš Linden'o, Ignas Kulikaitis pagaminti literatūrą, sutvarkyt jų platinimą kiekvienoj kuopoj. Taipgi remti Bonų Lietuvos labui išleisti, bet pageidauti kad Tarybų Ekonomiškoji komisija tame daugiau painformuotų, kad visuomenė geriau pasitiktų. Buvo keletas pasiskundimų, kad "Darbininkas" netalpinas korespondencijų Raudonojo Kryžiaus ir Tautos Fondo, o taip-gi ir darbininkų straipsnių. Apskritys pageidavo, kad "Darbininkas" pirmiausia detų korespondencijas ir žinias darbininkais ir L. D. S. reikalais, o su pašaliniais tai kaip vietos yra.

12 kp. įnešė, kad kuopose būtų mokinama lietuviška gramatika, Lietuvos Istorija, skaitliavimo ir t. t. Įnešimas priimtas ir atiduotas kuopoms pagal savo išgalėjimą lai jos mokinaši. Ant to ir baigėsi L. D. S. 12-to Apskr. suvažiavimas.

Sekantis suvažiavimas vienbalsiai nutarta Elizabeth, N. J. kuris įvyks už 3 mėnesių ir bus vadinamas metiniu. Suvažiavimą uždarė su malda L. D. S. Apskr. pirm. 7 val. vakare.

Pirm. J. Pelutis, Rat. A. J. Dymta.

Buvo atsilankę svečias kareivis J. K. Milius. Išlaidos paduotos 12-to Apskr. sekančios: A. K. Masandukui už kontveris ir krasos ženklelius rezoliucijoms \$1.70. Organizatoriui A. Kazlui kelionės ir telefonai del L. D. S. Apskr. labo \$5.40. Viso išlaidų \$7.10. Lieka pas išd. J. Liudvinaitį \$13.20. A. J. Dymta.

L. D. S. Apskr. valdybos adr.: Pirm. J. Pelutis, 88 Warwick St., Newark, N. J. Vice-Pirm. A. Mierninkas, 10 Harrison, st., Paterson, N. J. Išdin. J. Liudvinaitis, Box 411, Linden, N. J. Prot. Rašt. A. J. Dymta, 456-458 Grand st., Brooklyn, N. Y. Organizatoriai. J. Liudvinaitis, Box 411, Linden, N. J.

A. Kazlas, 85 Prospect St., Newark, N. J.

A. Gerulaitis, 177 Diekes St., Kearney, N. J.

CHESTER, PA.

L. D. S. 19 kp. laikys mėn. susirinkimą 30 d. lapkričio, 2:30 po pietų, po num. 622 Morton, Ave. Malonėkite visi nariai susirinkti, o ypatingai tie, kurie esate skolingais už kelis mėnesius. Pasiskubinkite atsilyginti, kad gautumet 1920 metų kalendorių ir atsiveskit nors po vieną naują narį, del padidinimo mūsų kuopos.

Kp. Raštininkas.

HOMESTEAD, PA.

L.D.S. 53 kp. narių domai. Sekmadienį lap. 30 d. tuoj po šv. mišių įvyks extra susirinkimas reikale pakėlimo mėnesinių mokesčių nariams, vietoje 25c., kad mokėtumet 35 centus.

Be to bus kalbama reikale kooperacijos tarpe narių, taipgi ir komisijoj kuri rūpinasi įsteigimu kooperacijos. Yra dvi mintys: vieni stovi už kooperaciją, antri už korporaciją.

Visi nariai yra kviečiami atsilankyti ir nutarti ar vienai ar antrai.

Jonas J. Glebliunas, 53 kp. raštininkas.

BALIUS!

L. Ū. Dr-ja rengia 20-metinių sukaktuvių didelį balių, kuris bus 27 Lapkr.-Nov. Lietuvių Svetainėj E. ir Silver gatvių, prasidės nuo 2 val. po pietų ir trauksis iki 12 val. nakties.

Griežš puiki orkestra lietuviškus ir angliškus šokius. Kviečiami jaunimas ir suaugusieji atsilankyti. Rengėjai deda visas pastangas, kad atsilankiusius svečius užganėdinti.

Kviečia Komitetas.

SVARBUS PRANEŠIMAS LIETUVIŲ VISUOMENEI.

Pranešu, kad aš greitai laiku važiuosiu į Lietuvą ir važinėsiu Lietuvoje nuo kaimo ir kaimą ir nutraukdinesiu visokios rūšies paveikslus. Tai-gi kurie iš lietuvių norėtų, kad nuimčiau jūsų senus tėvelius, brolius, seseris ir grinteles, kuriose jūs gimėte, meldžiu kreipties prie manęs šiuo ant-rašu:

B. Valaitis, 1913 Westminster St., Providence, R. I. (12-25)

DR. WM. A. BURKE

(LIETUVIS)
418 W. Market St., POTTSVILLE, PA.
Pottsville, Pa.
Nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 3 po pietu
nuo 6 iki 8 vakare.

NAUJA KNYGA.

Visiems instrumentams ir dainavimui 8 lekcijos notų išsimokinimui be mokytojo. Naujos dainos ant 4 balsų knyga \$1.50 parduodu už \$1.00, viena daina 10 centų.

GEORGE BARONS, 6110 Utica Ave. E. N. Cleveland, Ohio.

AL. POZELLO CO.

PAVELDĖTOJAI
T. ANDRUSZEWICZ CO.
Darome draugystėms visokius parėdus, veliavas, šarpas, ženklelius, ir tt.
1908 W. Division Str., Chicago, Ill.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVISKA APTEIKA.

Sutaisau receptus su didžiausia atida, nežūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktary. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gydulioji galit gaut, kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisisiūsiu per expresą.

K. ŠIDLAUSKAS, Aptiekorius ir Savininkas 226 Broadway, kamp. C St., SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. S. Boston 21014 ir 21013

"GYVASIS ROŽANČIUS"

"Darbininko" Knygyne galima gauti "Gyvojo Rožančiaus paslapčių." Atspaudinta kiekviena paslaptis atskirai ir visos 15 paslapčių į vieną knygutę. Kaina 15 centų. Užsisakydami pažymėkite kokių norite. Pinigus siųskite su užsakymu.

"DARBININKAS,"
244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVIŲ MAŠINISTŲ IR MECHANIKŲ B-VĖ.

JONAS KARPAVIČIUS, geriausių plūgų išdirbėjas, padaręs išradimą ir užpatentavęs jį. J. Karpavičius yra narys Lietuvių Mechanikų B-vės.

Pranešimas.
Šiuomi pranešam, kad mes atidarėme dirbtuvę, kur išdirbsime visokias mašinas, savo išradimus. Taip-gi, jeigu kas turite kokius išradimus prisiųskite mums, o mes išdirbsime ir patobulinsime. Taisome inžinus prie BOŲ, AUTOMOBILIŲ, VISOKIŲ MAŠINŲ ir įrankius reikalingus išdirbystėms.

Lietuvių Mašinistų ir Mechanikų Bendrovės Dirbtuvė.
687 — 5-th St., So. Boston, Mass.
OFISAS:
332 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 253-M.

SERGANTI ŽMONĖS!

LEISKIT MAN Į JUS PRAKALBĖTI

Kam kentėti suvaltes, mėnesius gal ir metus KRONISKOMIS NERVŲ arba kitokių UŽSISENEJUSIA LIGA, kad galitė buti išgydomi. Ateikite aš išegzaminuosiu dykai ir pasakysiu kaip aš galitė jums padėti. Jeigu ikišiol niekas negalėjo, ir nusibodo mokėti gydytojams ir ligonbučiams, ir nusimines esi, kad jau neišgyysi. Nepasiduok, bet atėik aš suteiksiau patarimus dykai. Aš turiu suvirš 26 metų praktikos medicinoje ir gydyme, skaudžių, kroniškų, neišklių ir komplikuotų ligų — jums mano praktikavimas gali pagelbėti, nes aš pats ypatingai išegzaminuosiu jus kiekvieną sykį. Neatidėliokite ir nebijokite ateiti ir pasišnekėti su manimi, nes aš patariu ir egzaminuoju veltui. Jeigu sergi, esi silpnas, nervuotas, nuvargęs, nelauk ilgai, bet pasirūpink gauti gerą gydymą. Ligos niekadės nestovi, bet visados plečiasi ir niekadės patos nepranyko.

PERSERGĖJIMAS LIGONIAMS IR APVILTIEMS. NEGAISINKITE DAUGIAU LAIKO ARBA PINIGŲ EXPERIMENTUODAMI.

Jei kentė pilvo, vidurių arba jankų ligoms, nežlebčiojimo, dispepsijos, remus, prietvirių etc. Jei turi rumatizmą, sciaticą, skaudančius arba subrinkusius sąnarius, skausmus galvoje, inkstų arba pulsės skausmus arba galvos sukimą, šalčius galvoje, nosyje arba gerklėje, pasitark su manim dykai, atlik tą dabar, atlik tą dabar.

AŠ NESPĖJU DIAGNOZŲ. — AŠ NE ESPERIMENTUOJU.

Kada reikalinga išegzaminuoju KRAUJĄ, SEILES arba vidurius. Aš visados vengiu klaidos diagnoze arba gydyme kada matau reikalą, var-toju elektrikos įtaisus įleisti į kraują įvairių kraujavandenių ir bakterijų, kurias vartoja geriausi gydytojai Syrgenai ir ligonbučiai čia ir Europoj. Aš užbaigiau augščiausią Medicinos Kolegiją ir Universitetą šioj šalyj ir praktikavau suvirš 26 metus medicinoje ir syrgyjoj, gydyme kroniškų, nervų ir užtrauktų ligų. Jei atėisi pas mane gydytis arba patarimo aš jums pasakysiu kaip galitė jums palėti. Jeigu aš matysiu, kad negalitė pagelbėti, pasakysiu.

Vėl aš patariu tamstoms nelaukti ilgai ir neleisti pinigų. Jei sergate, nelaukite vienuoliktos valandos, nes gali buti pėrvėtu. Ekzaminas dykai.

DOCTOR MORONEY
673 WASHINGTON, ST. (arti Boylston St.) BOSTON, MASS.
Ofiso val.: nuo 9 A. M. iki 8 P. M. Nedėliomis nuo 10 A. M. iki 2 P. M.

AŠ, ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, neviršimas pilvelio, nuslabnėjęs kraujo, inkstų, nervų ir abelnas spēkų nustojimas visų kuho, ir buvau nustojęs vilities, kad begyvensiu. Vėsur išėjau sau pagalbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubežų, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos.

Bet kada pareikalvau Salutaras vaistų, Bitterlo Kraujo valytojo, Nervotonas, Inkstų ir Reumatizmo gyduolis, tai po suvartojimui minėtos gyduoles pradėjo mano pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbti. Kraujas išsivalė, diegliai nebebadė po krūtine. Vidurių režimas išnyko po užmūsmui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išerdavau kas savaitė po butelį Salutaras Biteria, ir po 3 mėn. savo paveikslė pamačiau toki skirtumą kaip tarydienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkavoj Salutaras mylistų geradėjų ir linkiu visiems savodraugams ir pažįstamiems su tokiats atsitikimais patariu nuodėžiai kreiptis prie Salutaras.

1707 S. Halsted St. Tel. Canalution, J. Baltrėnas, Prof. SALUTARAS, Chemical Insitit 6417. Chicago, Ill.

LIETUVIS Dabintojas-Piesėjas

TEOFILIS JAGMINAS.

Dabinu bažnyčias ir teatrus. Turiu ilgų metų praktiką Europoje ir Amerikoje. Škeucus ir apskaitliavimus darau už dyką — prisituntus plenus, arba apžiūrėjus ant vietos.

Adresas:
902 Beniteau Boulevard, DETROIT, MICH.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius)
Priemimo valandos:
Nuo 2 iki 3 po pietu. Nuo 7 iki 8 vakaru
609 W. ROADWAY Cor. ST. SO. BOSTON.
Tel 602 S. B.

F. J. KALINAUSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
332 Broadway, So. Boston, Mass.
Telefons So. Boston 441.
Gyvenimo vieta: 256 W. 3-rd St.
Tel. S. B. 1196-W.

DR. F. MATULAITIS
Gydo visokias ligas Piskiria akinius
Valandos: 1-3 ir 7-8 P. M.
17 Millbury St., Worcester, Mass.

LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
(Dr. M. V. Kasparavičius)
425 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston, 27
Ofiso valandos: 10—12:30 ryte
1:30—6 ir 6:30—9 P. M.
Nedėliomis 1 - 3 P. M.

Tel. S. B. 1771
DR. J. JONIKAITIS
Chirurgas ir Gydytojas.
495 E. Broadway, S. Boston.
Valandos: Nuo 9 iki 11 ryto
nuo 1 iki 3 po pietu,
nuo 7 iki 9 vakare.

PIRMOS KLESOS
DANTISTAS
Dantis ištraukiami ir pripildomi visia be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išradimų.
Visą darbą gvarantuojame
DR. W. T. REILLY
469 Broadway, S. Boston, Mass
PRIE DOCHESTER ST.
Valandos Nedėliomis
Nuo 9 val. ryta nuo 10 val. ryta
iki 8 val. vakare iki 4 val. vaka.

Tel. So. Boston 270
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikabinti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Ryt is iki 9 val.
Popietį 1 iki 3
vakarais 6 iki 9
536 Broadway, So. Boston.

Dr. J. H. Staknevičius
276 New York Ave., kamp. Tyler St. Newark, N. Y.
Ofiso valandos:
9-11 RYTE TELEFONAS 9268
1-3 PO PIETU Market
6-9 VAKARE

Bell Phone Dickinson 3965 M
Dr. Ignatas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvių Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos:
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedėliomis iki 4 oo pietu.

JUS GALITE SULAIKYTI PLAUKU SLINKIMA.
Dermatuzga sulaukia plenkū slinkima, prašalina pleiskanas, niežėjima odos galvos, augina plaukus priduoia ma jėms reikalinga maista.
Dermatuzga padarys laud Jusū plaukai bus tankūs švelnus ir skaisčius.
Oda Jusū galvoje bus tyra, pleiskanos išnyks ant visados ir plaukai neslinks daugiaus!
Reikalavus prisituneite Jums pačiam suvirš dykai išbandymui sampala. Prisiuskite 10c. stamboms persitino timo lėšū, gausi išbandymui dešūte Dermafuzos ir brošūra.
ARGIL SPECIALTIES CO.
BOX 37. PHILADELPHIA, PA.

BALIUS!

Rengia
LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA
PO GLOBA MOTINOS ŠV.
SEREDOJE, LAPKRIČIO 26 DIENA
Prieš pat Padėkavonės Dieną (Thanksgiving Day)
LIETUVIŲ S A L Ė J E,
Kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.
PRADZIA 7:30 VAL. VAKARE. ĮŽANGA PIGI.
Šis balius bus nepaprastas tuomi, kad bus visokių skaniausių valgių gamintų Kauno, Vilniaus, Gardino ir Suvalkų šeimyninkų. Bus atvežta iš Vabalninkų SKILANDŽIAI, iš Kupiškių PIRAGAIČIAI, iš Kalvarijos GIRA ir tt.
ORKESTRA iš Nemunaičių. Seni, jauni visi, o visi ant šio nepaprasto baliaus, kur praleisite smagiai laiką.
Širdingai kviečia KOMITETAS.